

Pro Memoria

UTKAST

OBS: Översatt maskinellt!

STATSRÅDETS FÖRORDNING OM EXTRAORDINÄRT ANPASSINGSSTÖD OCH YTT- TERLIGARE STÖD TILL JORDBRUKARE 2022

Allmänt

Det föreslås att lantbruksproducenterna ska betalas extraordinärt anpassningsstöd som i sin helhet finansieras med Europeiska unionens medel. Utbetalningen av stöd grundar sig på artikel 1 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/467 av den 23 mars 2022 om extraordinärt anpassningsstöd till jordbrukare, nedan kommissionens förordning. Enligt artikel 1 i kommissionens förordning får medlemsstaterna betala ut extraordinärt anpassningsstöd till jordbrukare till ett belopp av sammanlagt 500 miljoner euro, varav Finlands andel är 6 872 674 euro. Enligt artikel 1 andra stycket i kommissionens förordning ska stödet fördelas på objektiva och icke-diskriminerande grunder så att det inte leder till snedvridning av konkurrensen. Syftet med stödet är att minska de ekonomiska olägenheter som marknadsstörningar orsakar de ovannämnda producenterna inom husdjursskötseln. Enligt artikel 1.1 femte stycket i kommissionens förordning ska stödet betalas senast den 30 september 2022.

Enligt artikel 2 i kommissionens förordning kan en medlemsstat också bevilja nationellt finansierat tilläggsstöd som kompletterar extraordinärt anpassningsstöd och som kan uppgå till vara högst 200 procent av beloppet av extraordinärt anpassningsstöd. Tilläggsstödet är fördelas på ett objektiva och icke-diskriminerande sätt så att stödet inte resulterar i snedvridning av konkurrensen. Det föreslås att lantbruksproducenterna betalas tilläggsstöd till ett belopp av högst 14,73 miljoner euro. Tilläggsstödet ska betalas i enlighet med artikel 2.2 i kommissionens förordning senast den 30 september 2022.

Grunderna för beviljande av exceptionellt anpassningsstöd och ytterligare stöd ska anges i enligt artikel 3 a i förordningen ska Europeiska kommissionen utan dröjsmål och senast den 30 juni 2022.

Lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbruket (193/2013, sådan den lyder ändrad genom lag 1364/2014), nedan lagen om direktstöd, 25 a § vid marknadsstörningar som avses i lagen, genom förordning av statsrådet kan närmare bestämmelser utfärdas om ibruktage av stöd, stödmottagare, beviljande av stöd, förutsättningar, stödberättigande kostnader, ansökan om stöd, stödbelopp, om kraven på behövliga utredningar och tidsfrister inom Europeiska unionen inom de gränser som anges i unionslagstiftningen. Med stöd av 25 a § i lagen om direktstöd det föreslås att det utfärdas statsrådets förordning om extraordinärt anpassningsstöd och dess tilläggsstöd till jordbrukare 2022. Genom förordning ska föreskrivas om exceptionellt närmare grunder för beviljande av anpassningsstöd och ytterligare stöd till det och stödbeloppet per enhet.

Avsikten är att betala anpassningsstödet inom stödområde AB. I området för nordligt stöd är avsikten att föreskriva om motsvarande höjningar av stöden genom höjningar av motsvarande stödformer för nordligt stöd 2022. Tiden för att lämna utlåtanden är bara två veckor lång. Detta i syfte att man ville säkerställa att sökning av stöd ska ske enligt tidsplanen.

Utlåtande om förslaget begärdes under tiden 16.5.–30.5.2022 via jord- och skogsbruksministeriets hemsidor och från mottagare av begäran om utlåtandet. Tiden för att lämna utlåtanden är bara två veckor lång. Detta i syfte att man ville säkerställa att sökning av stöd ska ske enligt tidsplanen.

2. Förordningens innehåll

1 § I 1 § i förordningen föreskrivs det om exceptionellt anpassningsstöd till jordbrukare inom stödområdet AB och ytterligare stöd till det och de nationella fördelningsgrunderna för stödet. Jordbruksproduktionen har varit utsatt för störningar på marknaden till följd av kriget i Ukraina. Störningar på marknaden för att minska de ekonomiska olägenheterna för lantbruksproducenterna föreslås det att betalas högst 6 872 674 euro av Europeiska unionens medel i sin helhet extraordinärt anpassningsstöd som finansieras. Dessutom ska till lantbruksproducenterna betalas högst 14,73 miljoner euro i nationellt finansierat ytterligare stöd.

Enligt artikel 1.1 tredje stycket i kommissionens förordning kan medlemsstaterna betala bidrag som främjar livsmedelstryggheten eller åtgärdar marknadsvolatiliteten till jordbrukare som förbinder sig till en eller flera åtgärder. Enligt ovannämnda punkt i kommissionens förordning kan åtgärder gälla cirkulär ekonomi, näringshantering, effektiv användning av resurser samt miljö- och klimatvänliga produktionsmetoder. Enligt förslaget till förordning är grunden för utbetalning av stöd cirkulär ekonomi, näringshantering och effektiv användning av resurser av de ovannämnda alternativen.

Inom stödområde AB kan den som ansöker om stöd beviljas exceptionellt anpassningsstöd och ytterligare stöd till det på basis av det från produktionen frikopplade referensantal för svin- och fjäderfähus hållning som avses i 10 e § i lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1559/2001) och som den som ansöker om stöd har förfogat över xx.xx.2021, på basis av det antal kvadratmeter som låg till grund för bestämmandet av det stöd för växthusproduktion som 2021 beviljades enligt 11 § eller på basis av det antal kubikmeter som låg till grund för bestämmandet av det stöd för lagring av trädgårdsprodukter som avses i 12 §. En förutsättning för beviljande av stöd är att jordbruksverksamheten fortsätter 2022.

2 § I 2 § i förordningen föreskrivs det om stödbeloppet. På basis av referensbeloppet för från produktionen frikopplat stöd för svin- och fjäderfähus hållning beviljas exceptionellt anpassningsstöd och ytterligare stöd till det till ett belopp av högst xxx euro per djurenhet i referensbeloppet. På basis av antalet kvadratmeter i stöd för växthusproduktion beviljas exceptionellt anpassningsstöd och tilläggsstöd till det för odling under en lång period (över 7 månader) högst xxx euro per kvadratmeter och för odling under en kort period (minst 2 månader men högst 7 månader) högst xxx euro per kvadratmeter. På basis av antalet kubikmeter av lagringsstödet för trädgårdsprodukter beviljas exceptionellt anpassningsstöd och ytterligare stöd till det till ett belopp av högst xxx euro per kubikmeter för maskinellt kylt lager och till ett belopp av högst xxx euro per kubikmeter för annat lager.

3 § I 3 § i förordningen föreskrivs det om beviljande av stöd, om besittningen av hela gården har överförts mellan uppkomsten av en stödgrund och tidpunkten för ansökan om stöd. Då kan stödet beviljas till den som tar över gården.

4 § I 4 § i förordningen föreskrivs det om beviljande av stöd. Beslut om beviljande av stöd fattas av kommun. Enligt 25 a § i lagen om direktstöd får närmare bestämmelser om bl.a. ansökan om stöd och beviljande av stöd inom de gränser som anges i Europeiska unionens lagstiftning utfärdas genom förordning av statsrådet vid sådana störningar på marknaden som avses i lagen. Lagen om verkställighet av jordbruksstöd (192/2013), nedan verkställighetslagen, tillämpas bland annat på verkställighet av stöd som beviljas med stöd av lagen om direktstöd. Enligt 11 § i verkställighetslagen fattar kommunen beslut bl.a. om beviljande av stöd och arvode enligt 3 § i lagen om direktstöd. Vid störningar på marknaden är det fråga om exceptionella situationer som det inte har varit möjligt att förutse när lagen bereddes och inte heller för de kommande årens del. Avsikten har dock varit att koppla beviljandet och utbetalningen av krisstöd som beviljas vid störningar på marknaden till genomförandet av gällande stödsystem via de myndigheter som anges i verkställighetslagen. Med stöd av vad som anförts ovan anses det att kommunen med stöd av 25 a § i lagen om direktstöd och 11 § i verkställighetslagen kan ges i uppgift att fatta beslut om det stöd som med stöd av denna förordning beviljas mjölkproducenter. Beviljandet av stöd kan skötas som en del av genomförandet av stödsystemen och inom ramen för kommunernas tillgängliga resurser. Kommunen har varit beviljande myndighet också i fråga om stöd som betalats ut på grund av motsvarande störningar på marknaden åren 2010, 2015 och 2016.

Landsbygdsverket beslutar om betalningen av avgifterna med stöd av 6 § i verkställighetslagen.

5 § I 5 § i förordningen föreskrivs om beaktande av Europeiska kommissionens beslut. Extraordinärt anpassningsstöd och ytterligare stöd beviljas endast om inte något annat följer av Europeiska kommissionens beslut om dessa stöd. Grunderna för beviljande av exceptionellt anpassningsstöd och ytterligare stöd ska enligt artikel 3 a i kommissionens förordning meddelas Europeiska kommissionen utan dröjsmål och senast den 30 juni 2022

6 § Förordningen avses träda i kraft den 1 juli 2022 eller, om riksdagen godkänner den andra tilläggsbudgeten för 2022 senare än vid nämnda tidpunkt, den tidpunkt då budgeten godkänns.

3. Ekonomiska konsekvenser

I den andra tilläggsbudgetpropositionen för 2022 föreslås ett anslag på 14,73 miljoner euro under moment 30.10.44 (tryggande av verksamhetsbetingelserna för företagsverksamheten inom jordbruket och på landsbygden). Av anslaget utgör 13,73 miljoner euro sådan nationell finansiering för svin- och fjäderfäskötseln samt trädgårdsodlingen som kompletterar EU:s krisstöd och som har budgeterats under moment 30.20.41 och ingår i försörjningsberedskapspaketet för jordbruket. Samtidigt föreslås ett tillägg på 6 870 000 euro under moment 30.20.4